

Cirkulärnr: 1989:96
Diariernr: 1989:1722
Handläggare: Göran Carlsson
Avdsek: KT Miljö
Datum: 1989-08-21
Mottagare: Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Kommunstyrelsen
Rubrik:: Avgifter för miljö- och hälsoskyddsnämndernas verksamhet enligt miljöskyddslagen
Bilagor: 1 Redovisning av verksamheter för vilka årsavgifter ska utgå för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöskyddslagen
1a Tillståndsprovade verksamheter för kommuner som tagit över tillsyn enligt § 44a miljöskyddslagen (A+B-lista) 1b Anmälningsskyldiga verksamheter betecknade C i miljöskyddsförordningen (för alla kommuner)

Avgifter för miljö- och hälsoskyddsnämndernas verksamhet enligt miljöskyddslagen

Detta cirkulär är ett underlag för kommunernas beslut om avgifter enligt miljöskyddslagen. Miljö- och hälsoskyddsnämnderna blev obligatoriska tillsynsmyndigheter enligt miljöskyddslagen fr o m 1989-07-01.

I 69 § miljöskyddslagen fastställs att regeringen får föreskriva om avgifter för myndighets verksamhet enligt lagen. Vidare bemyndigas regeringen att överlåta åt kommunen att meddela föreskrifter om sådana avgifter.

Allmänt om avgiften

I förordningen 1989:598 om avgift för myndighets verksamhet enligt miljöskyddslagen fullföljs detta överlåtande och dess 7 § lyder:

För miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöskyddslagen (1969:387) får kommunen ta ut avgift enligt taxa som kommunen bestämmer.

I taxan skall anges hur avgiften skall bestämmas. Taxan skall innehålla föreskrifter om vem som är avgiftsskyldig och till vem avgiften skall betalas. I övrigt skall 6, 8 och 10 §§ gälla.

I samma förordning fastställer regeringen avgifter för statens verksamhet (koncessionsnämnden, naturvårdsverket och länsstyrelserna) enligt miljöskyddslagen.

Paragraferna 6, 8 och 10 i denna förordning är tillämpliga för kommunerna.

6 §

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen - med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet och övriga omständigheter - sätta ned eller efterskänka avgiften.

Här ges alltså länsstyrelsen (i det kommunala fallet miljö- och hälsoskyddsnämnden) möjlighet att sätta ned eller efterskänka avgiften. Det kan vara fråga om en verksamhet som bedrivs under en begränsad tid av året eller att den är av väsentligt mindre omfattning och kräver mindre tillsyn än normalt för motsvarande punkt i miljöskyddsförordningens bilaga. En bedömning görs här i varje enskilt fall.

8 §

Beslut om betalning av avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

Detta innebär att debiterande myndighet kan vända sig direkt till kronofogdemyndigheten vid utebliven betalning. Det behövs således inget utslag i tingsrätten först.

10 §

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt sådan kommunal taxa som anges i 7 § får överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos kammarrätten.

I 10 § fastställs att miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut överklagas hos länsstyrelsen. Till beslutet om uttagandet av avgift ska således fogas en besvärshänvisning.

Den statliga förordningen anger det statliga budgetåret 1 juli-30 juni som avgiftsår.

För kommunerna är det lämpligare att använda kalenderåret 1 jan-31 dec som avgiftsår.

Inom Kommunförbundet har en arbetsgrupp tagit fram ett förslag till avgifter. Målsättningen har varit att så långt som möjligt tillämpa fasta årsavgifter.

För vissa branscher eller verksamheter där tillsynsbehovet bedömts som litet eller oregelbundet har man dock fastnat för ett förslag om timdebitering. Detta gäller i första hand de verksamheter som ej listats i miljöskyddsförordningen.

Taxan skall fastställas av kommunfullmäktige. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om debitering enligt taxan i de enskilda fallen.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om fast årsavgift bör formuleras så att det gäller tills vidare. Då behöver man inte fatta nytt beslut varje år utan endast om avgiften ändras. Årsavgiften bör tas ut i förskott. Beslut om uttagande av avgift efter timdebitering sker årsvis i efterskott och med nytt beslut varje år.

I en bilaga till detta cirkulär följer en genomgång av miljöskyddsförordningens bilaga med förslag till avgifter för respektive punkt.

De verksamheter som betecknas med A eller B i miljöskyddsförordningen har i den statliga avgiftsförordningen (1989:598) getts fasta årsavgifter. I bilagan till denna förordning finns två taxealternativ. En taxa utgör den samlade avgiften för såväl prövning och tillsyn. Ett annat alternativ gäller enbart prövningsavgift och ska tas ut av staten om kommunen frivilligt tagit över tillsynsansvar enligt miljöskyddslagen § 44 a.

Förslaget till kommunal taxa för A- och B-objekten har erhållits genom att man från den samlade avgiften dragit kostnaden för prövning.

Den statliga myndigheten kommer då att skicka ut en faktura enbart för prövningsdelen. Kommunen debiterar enligt sin fastställda taxa. Således får den som utövar miljöfarlig verksamhet separata krav från stat och kommun i detta fall.

Om en kommun som frivilligt tagit över tillsynsansvar vill ta ut avgift för sitt arbete med prövningen (remissarbetet m m) kan detta ske genom att man justerar beloppen i bilagan uppåt t ex med 10 % för A-objekten och 5 % för B-objekten.

Det är viktigt att påpeka att det är den huvudsakliga verksamheten vid företaget som ska styra avgiftens storlek. Man kan inte addera summorna om flera MF- punkter finns inom samma verksamhet. Om en industri innehåller flera olika miljöfarliga delar bör justering göras uppåt av avgiften. En bedömning får göras i varje enskilt fall. Det

är också lämpligt att låta den faktiska verksamheten styra avgiftens storlek. Det förhållandet att företaget har tillstånd eller ej styr ju inte tillsynsbehovet för A- och B-objekten.

För verksamheter betecknade med C i bilagan har de i bilagan föreslagna avgiftsnivåerna arbetats fram av Kommunförbundet. För flertalet verksamheter föreslås fast årsavgift men för några föreslås timtaxa. Även här är det viktigt att en bedömning görs i varje enskilt fall. Motiv för nedsättning kan förekomma i enlighet med förordningen i vissa enskilda fall. För resterande C-objekt och verksamheter och företag utanför listorna är förslaget att man tar ut en avgift för varje timmes tillsyn som utövas. Timavgiftens storlek har här föreslagits till 500 kr/tim.

Denna timavgift har beräknats utifrån den timkostnad som ligger bakom bedömningarna om årsavgifter i Kommunförbundets och Naturvårdsverkets bakgrundsmaterial. Vidare motsvarar det ganska väl en indexuppräknig av 340 kr/tim, som användes i den första avgiftsförordningen från 1984. De senaste gällande beloppet 390 kr/tim har varit oförändrat i nästan 3 år. En timkostnadsberäkning utifrån faktiska timkostnader (lönekostnad + omkostnader + lokalkostnader + arbetsledning + kontorservice m m) har inte gjorts. Orsaken är att förhållanden och kostnadsnivåer blir väldigt olika i olika kommuner.

I sammanhanget bör observeras att kommunen inte får ta ut avgifter som överstiger självkostnaderna.

En annan kostnadsjämförelse med konsult- och entreprenadkostnader på den privata marknaden, ger vid handen att nivån 500 kr/tim inte är oskälig.

Principerna för timdebitering föreslås följa den avgiftsförordning som gällde intill 1989-07-01 (1984:380).

För verksamheter där timavgifter kommer att tillämpas görs lämpligen en årsammansättning. Utövad tillsyn bör listas på ett fakturaunderlag, där det klart framgår både tillsynstid och vilken arbetsuppgift som utförts.

Utjämning sker till hela timmar. Viss skälighetsbedömning av restid kan vara på sin plats, t ex högst 2 tim för varje inspektion. Vidare kan man tillämpa avgiftsfritt besök när man första gången informerar om miljötillsynen.

Enklare förfrågningar kan vara avgiftsfria.

Taxa för verksamhet enligt miljöskyddslagen

§ 1

Avgift för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöskyddslagen skall betalas av den som utövar miljöfarlig verksamhet i X kommun.

§ 2

Avgiften skall betalas med de belopp som anges i bilaga 1. För miljöfarlig verksamhet som markerats med T i bilagan och verksamhet som ej finns i bilagan skall avgift betalas med 500 kr för varje utförd tillsynstimme.

§ 3

Betalning av avgift skall ske till kommunen efter beslut av miljö- och hälsoskyddsnämnden för de enskilda verksamheterna.

§ 4

För verksamheter med fast årsavgift tas avgiften ut kalenderårsvis i förskott. För timbaserad avgift tas avgiften ut kalenderårsvis i efterskott.

§ 5

Om det finns särskilda skäl får miljö- och hälsoskyddsnämnden med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet och övriga omständigheter - ändra avgiften.

§ 6

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om avgifter kan överklagas hos länsstyrelsen.

§ 7

Beslut om betalning av avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

Frågor i anslutning till detta cirkulär besvaras av miljöingenjör Göran Carlsson, tfn 08-772 46 71.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunaltekniska avdelningen

Jane Cederqvist

Göran Carlsson

Bilaga 1

KOMMUNFÖRBUNDET

1989-08-16

Redovisning av verksamheter för vilka årsavgifter ska utgå för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöskyddslagen

För verksamhet markerad med T utgår timbaserad avgift. Beteckningarna följer miljöskyddsförordningen (1989:364).

(Det är viktigt att bilagan med A- och B-objekt anpassas så att den endast upptar verksamheter för vilka miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsynsansvar. För bilagan med C-verksamheter är det lämpligt att faställa hela bilagan.)